

Representantforslag 29 S

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande

Dokument 8:29 S (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om en helhetlig gjennomgang av Norges engasjement i Afghanistan

Til Stortinget

Bakgrunn

Tilbaketrekningen av soldater fra Afghanistan er i full gang. Etter mer enn sju år med norsk base i Faryab-provinsen i Afghanistan markerte Forsvaret 11. september 2012 overføringen av leiren og sikkerhetsansvaret til afghanske myndigheter. Med dette går Norges engasjement i Afghanistan mot en avslutning, selv om det fortsatt vil være norsk militær tilstedeværelse i landet i årene som kommer – bl.a. i form av transportfly og personell engasjert i opplæring og trening.

Uttrekningen av de norske styrkene fra Faryab-provinsen er en del av NATOs strategi fram mot avslutning av ISAF-operasjonen i 2014. Beslutningen ingår i ISAFs arbeid med å konsentrere innsatsen på færre steder i Afghanistan som et skritt på veien mot at ISAF-operasjonen avsluttet i 2014. Etter 2014 vil Norge bistå i visse rådgivnings- og opplæringsfunksjoner – men etter planen på et betydelig lavere nivå enn i dag – samt støtte driften av de afghanske sikkerhetsstyrkene. I tillegg vil den sivile bistanden fortsette på et høyt nivå.

Til tross for det langvarige norske engasjementet i Afghanistan som allerede har strukket seg over et tiår, samt den brede politiske enigheten omkring dette, er det så langt ikke tatt noe initiativ til en helhetlig og systematisk gjennomgang av Norges engasjement i Afghanistan. Forslagsstillerne mener det er

behov for en slik gjennomgang, av flere grunner, både for å gjøre opp status for Norges innsats så langt, eventuelt justere innretningen på innsatsen i fortsettelsen, men særlig for å være bedre forberedt til liknende operasjoner dersom Norge blir bedt om å bidra med styrke utenfor NATOs tradisjonelle kjerneområde i fremtiden.

En slik gjennomgang bør blant annet ha som mandat å evaluere det opprinnelige oppdraget Norge forpliktet seg til – strategisk og operasjonelt, samarbeidet og samordningen mellom sivilt og militært engasjement, sikkerhetssituasjonen for norsk personell og oppfølging av personell etter endt oppdrag mv. Forslagsstillerne mener det er et selvstendig mål at evalueringen som gjøres er helhetlig, dvs. at man ser på alle aspekter knyttet til Norges engasjement i Afghanistan, samt at man fra regjeringens side sikrer uavhengighet i en slik gjennomgang.

Forslagsstillerne har merket seg at det har vært reist innvendinger om at en slik gjennomgang vil være «for tidlig» dersom Norge fortsatt vil ha et visst militært engasjement i Afghanistan, samt at Norges sivile bistandsengasjement vil fortsette på et høyt nivå. Forslagsstillerne mener at det slett ikke er noe hinder å evaluere Norges innsats så langt, da dette kan gi verdifull innsikt i hvordan man kan forbedre Norges engasjement i tiden som kommer. Den sivile delen av Norges tilstedeværelse, som vil utgjøre hoveddelen av Norges engasjement i Afghanistan i tiden framover, vil åpenbart kunne nyte godt av dette.

Videre har det blitt anført som argument mot en slik gjennomgang at dette vil kunne innebære å gi et feil signal overfor de menn og kvinner som tjenestegjør og har tjenestegjort. Forslagsstillerne deler ikke en slik oppfatning – snarere tvert imot. Forslagsstillerne vil understreke at dette representantforslaget blant annet fremmes på grunn av alle innspillene som

har kommet fra dem som «har gjort jobben» i Afghanistan, enten militært eller sivilt, som har sagt at det er viktig at man får en ordentlig gjennomgang av det oppdraget de har utført.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Stortinget ber regjeringen legge til rette for igangsettelsen av en uavhengig og helhetlig gjennomgang av Norges engasjement i Afghanistan.

19. desember 2012